

Komentarz ZPP: Firmy lawinowo znikają z rynku. Rośnie liczba zawieszanych i likwidowanych działalności gospodarczych

- Według analiz InfoCredit w pierwszych trzech kwartałach 2023 roku odnotowano rekordową jak dotąd liczbę zawieszanych i likwidowanych działalności gospodarczych.
- W okresie I-IX 2023 r. założono i wznowiono 368,7 tys. działalności gospodarczych, ale zawieszono i zamknięto aż 412,8 tys. firm.
- Wzrosła liczba zamykanych działalności gospodarczych – z 357,3 tys. w ciągu pierwszych trzech kwartałów roku 2022 do 393,7 tys. w ciągu trzech pierwszych kwartałów roku 2023.
- Według danych InfoCredit, jeśli w 4Q 2023 r. utrzyma się liczba zamykanych i zawieszanych działalności gospodarczych, rok 2023 będzie pod względem tych statystyk historycznie rekordowy.
- Największym wyzwaniem w nadchodzącym roku, szczególnie dla firm sektora MŚP, będzie rekordowa dwukrotna podwyżka płacy minimalnej.

Ostatnie lata to zdecydowanie trudny czas dla prowadzenia biznesu. Problem ten dotyczy nie tylko Polski, choć to dane z naszego kraju martwić powinny nas w największym stopniu. Nie da się ukryć, że pandemia koronawirusa wraz z całą serią lockdownów, wojna na Ukrainie, lawinowy wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, skutki inflacji czy następstwa Polskiego Ładu odcisnęły swoje piętno na kondycji firm prowadzących działalność na terytorium RP. Przedsiębiorcy w najbliższej perspektywie mierzyć będą musieli się także ze skutkami dwóch podwyżek płacy minimalnej.

Już od początku stycznia 2024 minimalne wynagrodzenie w Polsce wynosić będzie 4242 zł. Począwszy od lipca będzie to już jednak 4300 zł. Rodzi się tu pytanie, czy blisko 20-procentowa podwyżka minimalnego wynagrodzenia w skali roku nie wpłynie negatywnie na kondycję polskiej gospodarki? Dane płynące z rynku dowodzą, że firmy, a szczególnie MŚP (także mikroprzedsiębiorcy), nie wytrzymują obciążeń mających z jednej strony rynkową proveniencję, z drugiej jednak będących skutkiem politycznych decyzji. Nie możemy przy tym zapominać, że aż 99,8 procenta wszystkich firm w kraju stanowią MŚP, a najliczniejszą ich grupę stanowią mikroprzedsiębiorstwa. Statystyka mówi nam zatem, że najliczniejsza grupa firm działających w Polsce to zarazem przedsiębiorstwa w najmniejszym stopniu odporne na rynkowe zawirowania, kolejne obciążenia fiskalne i wszelkie inne niekorzystne dla nich zmiany. Efekty nawarstwiających się problemów od kilku lat widoczne są w krajowej statystyce gospodarczej. Szczególnie niepokojące są najnowsze dane.

Według analiz InfoCredit w pierwszych trzech kwartałach 2023 roku odnotowano rekordową jak dotąd liczbę zawieszanych i likwidowanych działalności gospodarczych. W okresie I-IX 2023 r. założono i wznowiono 368,7 tys. działalności, ale zawieszono i zamknięto aż 412,8 tys. firm. Szczególnie wyraźnie – kolejny już raz – wzrosła liczba zamykanych działalności – z 357,3 tys. w roku 2022 do 393,7 tys. w ciągu trzech pierwszych kwartałów. W najgorszej sytuacji są tu napędzające statystyki mikroprzedsiębiorstwa, które – choć wciąż powstają – nie są w stanie zapłacić dynamicznie powiększającej się luki. Tylko w 3Q 2023 r. zawieszono 96,3 tys. działalności wobec 88,4 tys. przed rokiem i 72,7 tys. w 2021 r.

InfoCredit podkreśla, że kontynuowany jest niechlubny trend, którego początków doszukiwać należy się w roku 2020. W roku 2022 zawieszono łącznie 347,3 tys. działalności, a zakończono 193,2 tys. działalności – najwięcej od roku 2014. Jeśli tendencja się utrzyma – podwyżka płacy minimalnej nie pozwala myśleć inaczej – a przedsiębiorcy w czwartym kwartale tego roku zawieszą lub zamkną przynajmniej taką samą liczbę działalności gospodarczych, co w trzecim kwartale, pobity zostanie niechlubny rekord z poprzedniego roku.

Przedsiębiorcy obserwują sytuację rynkową i w pełni zdają sobie sprawę z faktu, że kolejne obciążenia skutecznie utrudnią im prowadzenie działalności. Założenia budżetu państwa na przyszły rok wskazują, że przeciętne wynagrodzenie wzrośnie rok do roku o 12,8 procenta i wyniesie 7 824 zł. Przełoży się to także na wzrost składek ZUS dla firm.

Problemem polityki prowadzonej w Polsce wobec MŚP jest przekuwana w czyn próba unifikacji sektora bez uwzględnienia uwarunkowań regionalnych czy sektorowych takich jak choćby przeciętne wynagrodzenie w odniesieniu do konkretnego obszaru. Bez wątpienia najważniejszym wyzwaniem dla małych i średnich przedsiębiorstw w nadchodzącym roku będzie zmierzenie się ze skutkami podwyżek minimalnego wynagrodzenia, co przełoży się na zbyt wysoki i nagły wzrost kosztów działalności przedsiębiorstw w mniej zamożnych regionach kraju i rozszerzanie się szarej strefy, a te czynniki zapewne na podniesienie statystyk dot. zawieszanych i zamykanych działalności gospodarczych. Zdaniem ZPP receptą na poprawę tego stanu rzeczy jest regionalizacja płacy minimalnej, która – ratując najmniejsze firmy od niechybnego upadku – pośrednio wpłynąć może na zdynamizowanie rozwoju gospodarczego mniej zamożnych regionów kraju oraz ograniczenie zasięgu procesu migracji wewnętrznej spowodowanej brakiem perspektyw zatrudnienia w mniejszych miejscowościach.

Bez wątpienia kondycja sektora MŚP w Polsce jest jednym z kluczowych czynników budujących wskaźniki gospodarcze kraju – dzieje się tak z uwagi na znaczący udział najmniejszych firm w budowaniu PKB.